

ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ

"СРБИЈАВОДЕ" - Београд

Водопривредни центар "Морава" - Ниш

Број: 2262/1

Датум: 17.03.2022.год.

Н И Ш

А.П.

ЈВП „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, решавајући по захтеву Општине Босилеград, Општинска управа, Бр.Сл/2022 од 24.02.2022.године (наш број:2262 од 02.03.2022.године), а на основу чл.55. став 5.Закона о водама („Сл.гласник РС“, бр. 30/10, 93/12,101/16, 95/18 и 95/18-др.Закон), издаје следеће:

М И Ш Љ Е Њ Е

у поступку доношења

**Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда
на територији општине БОСИЛЕГРАД, за 2022. годину**

1. Општи подаци:

1.1. Назив документа:

Оперативни план за одбрану од поплава за воде II реда (у даљем тексту Оперативни план за воде II реда, локални оперативни план - ЛОП) за територију општине Босилеград.

1.2. Административни подаци:

- општина:	Босилеград
- управни округ:	Пчињски
- водно подручје:	Морава
- водна јединица:	„ЈУЖНА МОРАВА – ВРАЊЕ“

1.3. Донети Оперативни планови за воде II реда у претходном периоду:

Општина Босилеград је донела Оперативне планове за воде II реда, у континуитету од 2013.године, по претходно прибављеним мишљењима ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш.

2. Основ за издавање мишљења ЈВП „Србијаводе“:

Законом о водама (члан 55.) прописано је:

- да Оперативни план за воде II реда доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе у складу са општим и оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења Оперативног плана за воде I реда, на основу претходно прибављеног мишљења јавног водопривредног предузећа;
- да Оперативни план за одбрану од поплава за воде I реда, припрема јавно водопривредно предузеће, у складу са Општим планом, а доноси Министарство, најкасније до 31.децембра текуће године, за наредну годину.

Уредбом Владе РС („Сл.гласник РС“ бр.19/2019 од 15.03.2019.г.), утврђен је Општи план за одбрану од поплава за период од 2019.год. до 2024.године (у даљем тексту: Општи план).

Наредбом Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде бр.325-10-665/2021-07 од 07.12.2021.године („Сл.гласник РС“,бр.123/21 од 15.12.2021.), утврђен је Оперативни

план за одбрану од поплава за 2022.годину (у даљем тексту: Оперативни план за воде I реда).

3. Поступак усвајања и обавеза достављања Оперативног плана за воде II реда надлежним субјектима:

Након прибављања мишљења ЈВП „Србијаводе“ на нацрт Оперативног плана за воде II реда и усвајања коначне верзије, надлежни орган Општине Босилеград, доставља план органу државне управе надлежном за ванредне ситуације и ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш.

4. Критеријум за издавање мишљења у поступку усвајања Оперативног плана за воде II реда:

Мишљењем ЈВП на Оперативни план за воде II реда оцењује се:

1. усклађеност са Оперативним планом за воде I реда;
2. усклађеност достављеног ЛОП-а са прописаним садржајем (ЗОВ, Општи план);
3. приказ штићених подручја и стања заштитних објеката на водама II реда;
4. приказ нештићених поплавних подручја и стања водотокова без изграђених заштитних објеката у надлежности локалне самоуправе (воде II реда);
5. приказ критеријума за проглашење и укидање одбране од поплава;
6. процена угрожености штићених / нештићених поплавних подручја;
7. приказ планираних активности, мера и радова;
8. податке о именованим овлашћеним руководећим лицима и другим лицима / учесницима у одбрани од поплава;
9. приказ подела дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у организацији и спровођењу одбране од поплава;
10. приказ обавеза надлежних субјеката у свим фазама одбране од поплава;
11. приказ расположивих средстава за спровођење активности, мера и радова за смањење ризика од поплава;
12. план обезбеђења финансијских средстава за спровођење ЛОП-а за воде II реда и
13. графичка документација уз ЛОП.

ЛОП треба да има следеће обавезне наслове у садржају на првим странама документа:

- I. **ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА**
 - I.1. Системи за заштиту од поплава – заштитни објекти на водама I реда и водни објекти за одводњавање у јавној својини који се налазе на територији јединице локалне самоуправе, ...
 - I.2. Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава, ..
- II. **ШТИЋЕНА ПЛАВНА ПОДРУЧЈА**
 - II.1. Заштитни објекти на територији јединице локалне самоуправе на водама II реда на којима се спроводи одбрана од поплава, ...
 - II.2. Локални водни објекти, ...
 - II.3. Критеријуми за проглашавање редовне и ванредне одбране од поплава
- III. **НЕШТИЋЕНА ПЛАВНА ПОДРУЧЈА**
 - III.1. Оперативне мере одбране од поплава, критеријуми за проглашење стања приправности и ванредне ситуације услед поплава, ...
- IV. **ГРАФИЧКЕ ПРИЛОГЕ**
- V. **ОРГАНИЗОВАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА**
- VI. **ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОПЛАВНИХ ДОГАЂАЈА**
- VII. **ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДОВА И ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА**

5. Анализа и оцена Оперативног плана за воде II реда за 2022. годину:

5.1. Усклађеност са Оперативним планом за одбрану од поплава за воде I реда:

На административном подручју општине Босилеград, заступљени су водни објекти за уређење водотока и за заштиту од поплава:

- на водама I реда, који су обухваћени водном јединицом „Јужна Морава – Врање“ Сектор М 11 деоница.
- (Оперативни план за одбрану од поплава за воде за 2022.годину, „Сл.гласник РС“ бр.123/21 од 15.12.2021.).
- на водама II реда, и то на следећим водотоковима: Караманичка река, Тламинска река, Јарешничка река, Злидолска река, Црноштитка река, Дукатска река, Љубатска река, Ржанска река, Лисинска река, Мусуљска река, Божичка река и Голема (Бранковска) река, Добродолски поток, Изворски поток, Сушички поток, Бреснички поток, Козлодолски поток, Латковдолски поток, Колчагадински поток и Барски поток.

Достављени Локални оперативни план за 2022.годину, сагласно одредбама Општег плана садржи извод из Оперативног плана за воде I реда.

5.2. Садржај Оперативног плана за воде II реда:

Достављени локални оперативни план за 2022.годину углавном садржи обавезне наслове који су истакнути на првим странама документа. Садржина сваког наслова треба да је у складу са критеријумима за издавање мишљења у поступку усвајања Оперативног плана за воде II реда.

5.3. Приказ штићених подручја и стања постојећих заштитних објеката на водама II реда:

Достављеним локалним оперативним планом обухваћени су потребни подаци о штићеним подручјима, о функционалном стању постојећих заштитних објеката на водама II реда, из којих се може закључити да није остварен потребан степен изграђености и да није остварен потребан степен заштите штићених подручја од великих вода, повратног периода једном у сто година или неког нижег критеријума заштите.

Дати подаци о актуелном стању и функционисању заштитних објеката, указују да се објекти не одржавају у потребној мери, да на објектима нема значајнијих оштећења које угрожавају њихову стабилност и да је подручје делимично заштићено уколико се оствари потребан обим годишњег редовног одржавања и уколико се санирају наведена оштећења.

5.4. Приказ нештићених поплавних подручја и стања водотокова без изграђених заштитних објеката у надлежности локалне самоуправе (воде II реда):

Достављеним локалним оперативним планом није обухваћен приказ нештићених поплавних подручја са угроженим објектима, са приказом стања водотокова на деоницама без изграђених заштитних објеката на којима је већ забележена појава поплавног догађаја и плавлена.

Дати подаци о актуелном стању ових водотокова, указују да се одржавањем делимично обезбеђује потребна пропусна моћ корита, и да је приобално подручје делимично заштићено уколико се изврши интервентно - превентивно обезбеђење пропусне моћи и обезбеди редовно одржавање.

5.5. Критеријуми за проглашење и укидање одбране од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом нису дати критеријуми за проглашење одбране од поплава на водама II реда, у виду меродавних водостаја на одређеним локацијама, већ су дати у виду описа појаве поплавног таласа, због непостојања услова за праћење меродавних водостаја код водотока са бујичним хидролошко – хидрауличким режимом, на територији општине Босилеград.

Потребно је дефинисати критеријуме за проглашење одбране од поплава на водама II реда и у виду меродавних водостаја на одређеним локацијама.

5.6. Процена угрожености штићених / нештићених поплавних подручја (основа за планирање активности, мера и радова у свим фазама одбране од поплава):

Достављеним локалним оперативним планом, није обухваћена:

1. ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ ШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА, са подацима о угроженим насељима и значајним добрима на поплавном подручју за различите сценарије појаве поплавних таласа и плављења:

Процена угрожености није дата за подручја на деоницима водотокова са објектима за заштиту од вода – тзв. штићена подручја, дакле није вршена посебна анализа могућег сценарија поплавног догађаја који могу бити последица недовољне изграђености, недовољног степена заштите постојећих заштитних објеката, услед продора воде у зони објеката због њиховог лошег стања - евидентираних слабих места, оштећења и критичних деоница, у случајевима могућих ванредно великих поплавног таласа који превазилазе постојећи степен заштите.

2. ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ НЕСТИЋЕНИХ ПОПЛАВНИХ ПОДРУЧЈА, са подацима о угроженим насељима и значајним добрима на поплавном подручју за различите сценарије појаве поплавних таласа и плављења:

Процена угрожености није дата за нештићена подручја за предметне водотоке бујичног карактера на територији општине Босилеград, тј. дат је у виду описа проблема који постоје на карактеристичним профилима водотокова.

Процена угрожености приказује следеће сценарије плављења: због недовољне пропусне моћи, услед присутне вегетације и засипања наносом, због сужења протицајног профила изазваних непрописном изградњом објеката преко корита, због недовољног или никаквог одржавања, као и случајевима могућих ванредно великих поплавног таласа који превазилазе пропусну моћ неуређених деоница водотокова.

У достављеном ЛОП-у је дат закључак о угрожености подручја.

У достављеном локалном оперативном плану приказ и процена угрожености штићених/нештићених поплавних подручја даје оквирно актуелно стање водотокова на територији општине Босилеград, са могућим сценаријом плављења.

5.7. Планиране активности, мере и радови – Годишњи програм радова

Достављеним локалним оперативним планом обухваћен је приказ планираних активности, мера и радова, на основу којег надлежни орган локалне самоуправе, сагласно Општем плану, доноси годишњи програм мера и радова за смањење ризика од поплава.

Уз мере на заштити од поплава за 2022.годину приложен је и ПРЕДМЕР И ПРЕДРАЧУН РАДОВА за спровођење одбране од поплава на територији општине Босилеград за воде II реда.

План активности, мера и радова обухвата следеће водотоке, који представљају приоритет за 2022.годину:

1.Добродолска река	2.000.000,00 дин
2.Река у Доњој Љубати.....	5.000.000,00 дин
3.Река у Горњој Љубати.....	27.500.000,00 дин
4.Река у Доњој Лисини.....	8.250.000,00 дин
5.Река у Горњој Лисини	14.000.000,00 дин.
6.Река у Доње Гламино	5.000.000,00 дин.
7.Река у Горње Гламино	8.750.000,00 дин.
8.Река у Бистар	8.750.000,00 дин.
9.Река у Бранковцима	12.500.000,00 дин.
10.Река у Рикачево	11.250.000,00 дин.
11.Поток Изворштица.....	2.000.000,00 дин.
12.Река Драговиштица.....	85.500.000,00 дин.

Укупно процењена вредност превентивних мера и радова за наведене водотоке, без ПДВ-а износи 190.500.000,00 динара.

НАПОМЕНА: Није наведено зашто нису/ или који јесу изведени планирани превентивни радови за 2020. и 2021.годину. Приложен Предмер и предрачун радова за спровођење одбране од поплава на територији општине Босилеград за 2022.годину је преобиман и нереалан.

Годишњи програм радова треба да представи реалне планиране активности, мера и радова за смањење ризика од поплава за текућу годину ради спровођења ефикасне одбране од поплава на територији општине Босилеград.

У локалном оперативном плану треба да буде наведен Извештај или наводи о изведеним планираним активностима, мерама и радова за смањење ризика од поплава за протеклу годину, којим се документује спремност локалне самоуправе за ефикасно доношење одлука и спровођење одбране од поплава на територији општине Босилеград.

5.8. Подаци о именованим овлашћеним руководећим лицима и осталим лицима/учесницима у одбрани од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом именована су овлашћења лица са дефинисаним задужењима, овлашћењима и одговорностима у свим фазама одбране од поплава.

У достављеном локалном оперативном плану, сагласно одредбама Општег плана:

- је одређено лице задужено за евидентирање поплавних догађаја на подручју локалне самоуправе.
- одређен је план комуникације учесника у одбрани од поплава у складу са Законом о водама и прописима којима се уређују ванредне ситуације.

5.9. Подела дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у организацији и спровођењу одбране од поплава:

Достављеним ЛОП-ном дефинисана је подела овлашћења лица са дефинисаним задужењима, овлашћењима и одговорностима у свим фазама одбране од поплава.

5.10. Обавезе надлежних субјеката у свим фазама одбране од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом дефинисане су обавезе надлежних субјеката у спровођењу превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од

поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава, као и обавезе у току спровођења одбране од поплава, као и обавезе за отклањање последица поплава.

5.11. Подаци о расположивим средствима за спровођење активности, мера и радова за смањење ризика од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом обухваћен је приказ ангажовања радне снаге, механизације, опреме и материјала за спровођење одбране од поплава и отклањање последица поплава.

ЛОП-ом су представљени субјекти одбране од поплава, који поседују потребну радну снагу, механизацију, опрему и материјал, као и систем веза: радио, телефонска и/или мобилна мрежа.

ЛОП-ом нису представљене локације складиштења расположивог материјала, опреме, механизације и других средстава, као и процедуре ефикасног допремања и коришћења у току одбране од поплава.

ЛОП-ом је дат приказ набавки потребне количине опреме и материјала за 2022.годину у износу од .

5.12. План обезбеђења финансијских средстава за спровођење Оперативног плана за воде II реда:

Достављеним ЛОП-ом дат је приказ планираних финансијских средстава и планираних извора финансирања годишњег програма превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава, за организацију и спровођење одбране од поплава, као и за отклањање последица поплава.

Средства за вршење мера, радова и активности на спречавању и отклањању елементарних непогода и појава које прате штетна дејства вода II реда на подручју општине Босилеград опредељена су за:

- превентивне мере и радове у износу од 190.500.000,00 динара и
- материјал и опрема, набавка предвиђена у износу од 1.111.750,00 динара.

Средства за извођење радова и спровођење мера у одбрани од поплава, у складу са овим планом обезбеђују се из извора буџета Републике Србије, јер општина Босилеград нема обезбеђених материјалних средстава за овакве елементарне непогоде. У случају ванредне ситуације користила би се средства сталне буџетске резерве за санирање последица проузроковане штете.

5.13. Графичка документација уз Оперативни план за воде II реда:

Достављени локални оперативни план садржи следећи графички прилог:

1. Хидрографска мрежа водотока II реда за територију општине Босилеград-копија.

Приложена графичка документација је непрегледна и не садржи потребне податке о хидрографији подручја, приказа штићених подручја са заштитним објектима и нештићених поплавних подручја, приказа слабих места и критичних деоница, као и др. податке неопходне за ефикасно доношење одлука и спровођење одбране од поплава.

6. Мишљење о Оперативном плану за воде II реда за подручје општине Босилеград за 2022.годину:

Имајући у виду оцене које су дате у тачки 5. овог мишљења на основу детаљних анализа делова локалног оперативног плана, стручна служба ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш, констатује следеће:

- 6.1. Достављени нацрт Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда на територији општине Босилеград за 2022.годину **садржи** довољан обим потребних података о стању објеката и водотокова у надлежности локалне самоуправе податке о процени угрожености штићених и нештићених поплавних подручја, потребан обим података о успостављеном начину комуникације и координације активности овлашћених лица и субјеката задужених за припрему, организацију и спровођење мера и радова у свим фазама одбране од поплава, као и податке о расположивим средствима за одбрану од поплава.
- 6.2. Применом достављеног Оперативног плана, **може се** обезбедити ефикасно извршење превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, организација и спровођење одбране од поплава, као и отклањање последица поплава.
- 6.3. Достављени нацрт ЛОП-а је урађен у складу са чл.55. став 6. Закона о водама.
- 6.4. Надлежни орган општине Босилеград може окончати поступак усвајања локалног оперативног плана и започети планиране активности, мере и радове за смањење ризика од поплава на подручју за које је надлежно.

7. Обавезе надлежног органа општине Босилеград за унапређење Оперативног плана за воде II реда:

Надлежни орган општине Босилеград, дужан је да, сагласно Закону о водама и Општем плану, у 2022.години у припреми Оперативног плана за наредну годину, предузме потребне мере за унапређење Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда на подручју на којем је надлежно, сагласно оценама датим у тачкама 5.3., 5.4., 5.5, 5.6., и 5.12. овог мишљења.

Доставити:

- Општинска управа општине Босилеград,
ул. Георги Димитрова бр.82
17540 Босилеград;
- Архиви ВПЦ „Морава“.

За ЈВП „Србија воде“ Београд
руководилац ВПЦ „Морава“ – Ниш

Драгана Симић, дипл. правник

